

Svar på høringsnotat – fritt rehabiliteringsvalg

Unicare Friskvernklinikken vil først og fremst meddele at vi er meget positive til fritt rehabiliteringsvalg. Vi mener dette kan åpne for et løft i rehabiliteringsbransjen der pasientene i større grad kan utfordre helseforetak og private aktører i å finne den beste praksis innenfor de enkelte diagnosegrupper. Vi mener at alle institusjoner, offentlige og private, har godt av en økt konkurranse for å sikre god kvalitet, gjøre viktige faglige fremskritt og sette større fokus på brukerens opplevelse og resultat av rehabiliteringen.

Vi ønsker å tilføre prosessen følgende kommentarer og innspill:

1. Likebehandling av aktørene

De private aktørene er jevnlig med i anbudsprosesser, som medfører at våre driftsforhold og forutsetninger er noenlunde like. Forholdet mellom private og offentlige rehabiliteringstilbud derimot, viser til dels store forskjeller. Hvis fritt rehabiliteringsvalg skal ha mening for pasienten og oss som private aktører må følgende på plass:

- a. Vurderingskompetanse – om dagens ordning med et skille mellom offentlige og private aktører skaper en uheldig konkurransesituasjon. Vi som privat aktør, og de pasienter som ønsker å velge oss, forblir prisgitt helseforetakenes vurderingskompetanse og byråkrati. Vi tror bedre utnyttelse av kapasiteten og dermed reduserte ventetider (som denne reformen ønsker) vil utbli i stor grad dersom man ikke likebehandler offentlige helseforetak og private aktører.
- b. Egenandeler og finansiering – pasientenes valg styres av mange hensyn og behov. Et av disse er økonomi, og dersom valgfriheten skal være reell kreves det at alle aktører likestilles ift egenandeler. I tillegg inneholder måten de private og offentlige rehabiliteringstilbudene finansieres på store forskjeller. Dette gjør det vanskelig å vite hvilke tilbud som reelt bedrer utnyttelsen, senker ventetiden og øker valgfriheten. Det kan føre til opphopning av pasienter rundt enkelte tilbud mens andre står mer eller mindre ubenyttet. Ventetiden kan øke og valgfriheten utbli.

2. Målet skal være bedre utnyttelse av kapasitet, reduserte ventetider og økt valgfrihet. Dette er gode systemfokusede mål, likevel er det til syvende og sist pasientens opplevelse av tilbudet som betyr noe for dynamikken i ordningen. Om pasienten skal oppnå disse fordelene må de riktige forventningene til fritt rehabiliteringsvalg ligge til grunn:

- a. raskest mulig igangsettelse av tilbudet
- b. tilbudet gjenvinner pasientens funksjonsnivå i størst mulig grad

3. Valgfriheten må også være uavhengig av hvilket regionalt helseforetak man som pasient hører til, og det må være lik mulighet for å få tilbudet offentlig og privat. Ansvar som ligger i det enkelte regionale helseforetak kan bli bedre dekket av fritt rehabiliteringsvalg. Det er når pasienten selv har fått dekket sine behov og oppnådd et bedret funksjonsnivå at det å "sørge for ansvaret" er oppfylt. Da må ikke geografi eller institusjonens organisatoriske bakgrunn være begrensende.

Vi bidrar gjerne til en god prosess videre og stiller oss til rådighet om departementet ønsker det.

Med vennlig hilsen

Børge Bøyum
Klinikksjef
Unicare Friskvernklinikken